

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 122 05 fax 22 60 134 97
bpird@policja.gov.pl

ER- 263 /14/518/13/MW

Warszawa, dnia 22 stycznia 2014 r.

Komendant Wojewódzki Policji
(wszyscy)

Komendant Stołeczny Policji

**Komendant – rektor Wyższej Szkoły Policji
w Szczytnie**

Komendant Szkoły Policji
(wszyscy)

Szanowne Państwo Komendanci

W związku ze zgłaszanymi zapytaniami i wątpliwościami dotyczącymi nieuprawnionego parkowania pojazdów na prywatnych parkingach (w tym parkingach spółdzielni mieszkaniowych) oraz postępowania Policji w przypadku ujawnienia założenia blokady na koła pojazdu przez osobę strzegącą porządku na takim parkingu, przedstawiam stanowisko w tej sprawie opracowane w konsultacji z Ministerstwem Sprawiedliwości i zaakceptowane przez Gabinet Komendanta Głównego Policji.

1. Właściciel drogi wewnętrznej¹ lub inny podmiot zarządzający tą drogą, w ramach realizacji swojego prawa własności lub posiadania, ma pełne prawo do określenia dostępności tej drogi, a więc wskazania podmiotów, które z danej drogi nie mogą korzystać, jak również do organizacji ruchu na tej drodze. Jednakże w tym zakresie nie może być dowolności.

Zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym² [Prd] zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych, w tym w strefie ruchu i strefie zamieszkania, należy do podmiotów zarządzających tymi drogami. Na mocy ust. 10a podmioty te, ustalając organizację ruchu na drogach wewnętrznych, są zobowiązane do stosowania znaków i sygnałów drogowych oraz zasad ich umieszczania wynikających z ustawy oraz jej przepisów wykonawczych. W tym zakresie wiodące znaczenie mają następujące rozporządzenia:

- 1) Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych³, które określa znaki i sygnały obowiązujące w ruchu drogowym, ich znaczenie oraz zakres obowiązywania;
- 2) Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach⁴;
- 3) Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem⁵, które, zgodnie z § 1 ust. 1, ma zastosowanie do projektowania i zatwierdzania organizacji ruchu

¹ W rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260).

² Dz. U. z 2012 r., poz. 1137.

³ Dz. U. Nr 170, poz. 1393, z późn. zm.

⁴ Dz. U. Nr 220, poz. 2181, z późn. zm.

⁵ Dz. U. Nr 177, poz. 1729.

nie tylko na drogach publicznych, lecz również na drogach niepublicznych (wewnętrznych) objętych strefą zamieszkania.

Wobec powyższego należy oczekiwać, że na drogach wewnętrznych będą umieszczane takie same znaki i sygnały drogowe oraz w taki sam sposób jak obowiązujące na drogach publicznych.

Niestosowanie się do znaków i sygnałów drogowych, prawidłowo umieszczonych na drodze wewnętrznej, także nie objętej strefą zamieszkania oraz strefą ruchu, stanowi wykroczenie z art. 92 § 1 kw.

Niezależnie od powyższego podkreślić wypada, że z dniem 21 sierpnia 2012 r. do porządku prawnego weszły nowe wykroczenia, stypizowane w art. 85a kw., polegające na naruszaniu przepisów dotyczących sposobu oznakowania dróg wewnętrznych (§ 1), bądź zleceniu wadliwego wykonania tej czynności (§ 2), zagrożone karą grzywny. Tak więc konieczność dołożenia staranności przez osoby odpowiedzialne za zarządzaniem ruchem na drogach wewnętrznych została wsparta stosownym przepisem karnym.

2. Umieszczenie przy wjeździe na drogę wewnętrzną regulaminu korzystania z tej drogi, w świetle przedstawionych przepisów, może mieć co najwyżej charakter pomocniczy, doprecyzowujący znaczenie tabliczki o przykładowej treści: „*nie dotyczy mieszkańców budynku przy ul ...*”, gdyby chodziło o ustalenie, czy pojazd nienależący do mieszkańca został zgłoszony do legalnego wjazdu w sposób przyjęty w danej spółdzielni mieszkaniowej, czy też nie, a w konkluzji – czy kierujący tym pojazdem dopuścił się naruszenia przepisów o parkowaniu pojazdów, czy nie. Nie może mieć natomiast charakteru normatywnego, dającego podstawy do działań władczych osoby sprawującej nadzór nad parkingiem wobec cudzego mienia ruchomego, w tym również w przypadku pojazdu, którym wjechało pomimo zakazu lub parkującego z naruszeniem znaków drogowych.
3. Na niektórych drogach wewnętrznych, w tym również w strefach zamieszkania lub strefach ruchu, pod znakami umieszczane są tabliczki T-24, z naruszeniem reguł ich stosowania. Przykładowo tabliczki te są umieszczane pod znakiem D-18 „postój”, czy pod znakiem D-46 „droga wewnętrzna”. Mając na uwadze postanowienia § 28 ust. 5 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz pkt 3.2.37 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych... tabliczka ta jest przewidziana do umieszczenia wyłącznie pod znakiem B-35 „zakaz postoju” lub B-36 „zakaz zatrzymywania się”.

Umieszczenie T-24 pod innymi znakami i w innych okolicznościach jest formalnie niedopuszczalne. Idąc dalej, nawet pozostawienie pojazdu na drodze wewnętrznej w miejscu oznaczonym znakiem B-35 lub B-36 z tabliczką T-24 nie daje podstaw do jego usunięcia (w trybie art. 130a ust. 1 pkt 5, w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 2 Prd), jeżeli nie zostały zachowane warunki zastosowania tej tabliczki, określone w cyt. pkt 3.2.27. W szczególności należy mieć na względzie, że znak B-35 lub B-36 z tabliczką T-24 stosuje się w pobliżu obiektów specjalnych, takich jak banki, sądy, obiekty MON i podobne (np. przedstawicielstwa państw obcych, obiekty Policji); również stosuje się w miejscach, w których ze względu na warunki drogowe pozostawienie pojazdu powoduje **znaczne** zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (np. dojazd do szpitala). W konsekwencji umieszczenie na drodze wewnętrznej oznakowania niezgodnego z warunkami określonymi we wskazanych przepisach nie może wywoływać negatywnych następstw prawnych.

4. Zakres zastosowania przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym na drogach niepublicznych (wewnętrznych) jest ściśle uzależniony od nadania danej drodze wewnętrznej lub sieci dróg wewnętrznych określonego statusu. W tym aspekcie można mówić o strefie zamieszkania lub strefie ruchu. W obu przypadkach nadanie wspomnianego statusu, zgodnie z definicjami określonymi w art. 2 pkt 16 i 16a Prd, powinno być uzewnętrznione odpowiednim

znakiem drogowym (D-42 „strefa zamieszkania” lub D-52 „strefa ruchu”). W myśl art. 1 ust. 1 Prd w tych strefach obowiązują takie same zasady ruchu drogowego, zasady i warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu, wymagania wobec uczestników ruchu⁶ oraz zasady i warunki kontroli ruchu drogowego, jak na drogach publicznych. Oczywistym rozróżnieniem są szczególne zasady ruchu obowiązujące w strefie zamieszkania, niezależnie od tego czy obejmuje ona drogi publiczne czy drogi niepubliczne (patrz art. 2 pkt 16 Prd).

Ustalenie na drodze wewnętrznej strefy zamieszkania albo strefy ruchu jest wyrazem woli podmiotu zarządzającego tą drogą, aby piecza nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu odbywającego się na tej drodze była sprawowana zgodnie z przepisami ustawy – Prawo o ruchu drogowym, łącznie z konsekwencjami wynikającymi z naruszenia przepisów ustawy oraz znaków i sygnałów drogowych, określonymi w tej ustawie, jak również w Kodeksie wykroczeń. Jednocześnie należy to uznać za rezygnację tego podmiotu z ewentualnych, dopuszczalnych prawnie działań własnych wobec osób niepodporządkowujących się organizacji ruchu (np. z dopuszczalnej samopomocy cywilnej określonej w art. 343 § 2 kc).

W świetle powyższego, w razie naruszenia przepisów ruchu obowiązujących w strefie zamieszkania, np. poprzez niezastosowanie się do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” przez kierującego pojazdem nieobjętym wyłączeniem wynikającym ze znaku lub poprzez postój (każdego pojazdu) w miejscu innym niż wyznaczone w tym celu (patrz art. 49 ust. 2 pkt 4 Prd), do interwencji w tym zakresie upoważnione są wyłącznie podmioty określone w ustawie – Prawo o ruchu drogowym, a więc przede wszystkim straż gminna (miejska) i Policja. I tylko te podmioty mogą wobec sprawcy wykroczenia zastosować środki określone prawem, zarówno o charakterze karnym (np. nałożenie mandatu karnego za wykroczenie z art. 92 § 1 kw.), jak administracyjnym (założenie blokady na koła pojazdu, a czasem wręcz jego usunięcie z drogi wewnętrznej, przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 130a ust. 1).

5. Do ruchu odbywającego się na drogach wewnętrznych nieobjętych strefą zamieszkania ani strefą ruchu stosuje się przepisy ustawy – Prawo o ruchu drogowym w zakresie koniecznym do uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz w zakresie wynikającym m.in. ze znaków i sygnałów drogowych zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 Prd.

Jak wspomniano wcześniej, niezastosowanie się do znaków drogowych umieszczonych na takiej drodze, podobnie jak w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, stanowi wykroczenie z art. 92 § 1 kw, a więc podlega interwencji podmiotów uprawnionych do kontroli ruchu w tym zakresie. Należy jednak podkreślić, że z reguły wykroczenie to ma charakter porządkowy, a więc poza zastosowaniem postępowania w sprawach o wykroczenia, podmiot podejmujący interwencję nie ma podstaw do zablokowania kół nawet wówczas, gdy pojazd pozostawiono w miejscu zabronionym znakiem drogowym. Podmiot podejmujący interwencję na drodze wewnętrznej mógłby wydać dyspozycję usunięcia pojazdu, wówczas jeżeli pojazd został pozostawiony w miejscu, gdzie jest to zabronione i jednocześnie zagraża bezpieczeństwu (np. zaparkowanie pojazdu na łuku drogi, co powoduje znaczne ograniczenie widoczności i omijanie go każdorazowo wiąże się z ryzykiem zderzenia z pojazdem nadjeżdżającym z przeciwka) – należy jednak zauważyć, że takie przypadki na drogach wewnętrznych występują niezwykle rzadko. Dyspozycja usunięcia pojazdu może być wydana również w przypadku niezastosowania się do umieszczonego zgodnie z przepisami (patrz teza 2) znaku B-35 lub B-36, łącznie z tabliczką T-24.

6. W świetle przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym zakładanie blokad na koła pojazdów przez osoby utrzymujące porządek w zakresie parkowania pojazdów („porządkowych”), działające w imieniu lub na rzecz zarządcy terenu jest bezprawne. Nie ulega wątpliwości, że regulamin korzystania z dróg wewnętrznych, wprowadzony przez zarządcę terenu (np.

⁶ Od dnia 19 stycznia 2013 r. ustawa – Prawo o ruchu drogowym regulować będzie wymagania wobec uczestników ruchu drogowego innych niż kierujący pojazdami, natomiast w stosunku do kierujących pojazdami wymagania będzie określała ustawa z dnia 5 stycznia 2011 o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.).

spółdzielnię mieszkaniową), upoważniający wspomniane osoby do karania użytkowników pojazdów we wskazanym sposobie pozostaje w sprzeczności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego i jako taki nie może być podstawą do wykonywania omawianych czynności.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że zdaniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie⁷ zakładanie blokad na koła pojazdów jest daleko idącym środkiem represji. W systemie prawnym takie czynności są uznawane za środki przymusu bezpośredniego⁸. Stosowanie tego typu urządzeń, jako środka represji ograniczającego prawo własności pozostaje tym samym w wyłącznej sferze władztwa państwa. Zgodnie z art. 64 Konstytucji RP własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Środki tego typu mogą być więc stosowane wyłącznie na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego nie budzącego żadnych wątpliwości. Każda ingerencja w prawo własności stanowi środek ostateczny i może być dokonywana dopiero w sytuacji, gdy inne środki zawiodą i to tylko ze względu na ważną wartość mocniej chronioną (zasada hierarchiczności wartości chronionych przez prawo). Wartością wyżej chronioną jest np. interes publiczny, zdrowie czy życie.

Zakładanie blokad na koła pojazdu jest niedopuszczalne również z punktu widzenia przepisów art. 343 Kodeksu cywilnego, statuującego środki służące ochronie zagrożonego lub naruszonego posiadania, tj. obronę konieczną (§ 1) oraz tzw. samopomoc dozwoloną (§ 2).

Zgodnie z art. 343 § 1 kc posiadacz (w tym przypadku „porządkowy” działający na rzecz zarządcy terenu) może zastosować obronę konieczną, *ażebym odeprzeć samowolne naruszenie posiadania*. Obronę konieczną stosuje się zatem w momencie zamachu na posiadanie (w omawianych sprawach – w chwili nieuprawnionego wjazdu pojazdu na chronioną drogę) w celu odparcia tego zamachu. Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego⁹ „*Obronę konieczną można zastosować w celu odparcia samowolnego naruszenia posiadania, musi to więc być natychmiastowa obrona, przed bezpośrednim zamachem na mienie posiadacza, nie zaś działanie następujące po dokonaniu naruszenia. Istotą obrony koniecznej jest za tym jedność czasu i miejsca, równoczesność działania posiadacza z zamachem na jego mienie dokonany przez stronę przeciwną.*”. Z tego też względu ten środek ochrony posiadania nie może mieć zastosowania do zablokowania kół pojazdu, które jest działaniem podjętym już po dokonaniu naruszenia posiadania przez nieuprawnionego do korzystania z terenu kierującego pojazdem. Po dokonaniu naruszenia posiadania, gdy obrona konieczna jest już spóźniona, ustawodawca dopuszcza dozwoloną „samopomoc” (*sensu stricto*), dając posiadaczowi możliwość przywrócenia własnym działaniem poprzedniego (tj. naruszonego) stanu posiadania (art. 343 § 2 kc); niedopuszczalne jest jednak stosowanie przemocy względem osób. Z przepisu tego wynika jednoznacznie, że ustawodawca wyłącza bezprawność działania posiadacza (np. nieruchomości) jedynie w przypadku, gdy działanie to ma na celu przywrócenie stanu poprzedniego. Założenie blokady na koła pojazdu, którym naruszono władztwo posiadacza danej nieruchomości, nie może być zakwalifikowane jako działanie przywracające stan sprzed naruszenia. Doprowadza bowiem do wręcz przeciwnego skutku, polegającego na ustabilizowaniu stanu wywołanego naruszeniem posiadania, a zatem nie może być zaliczone do dozwolonej samopomocy. Podkreślenia wymaga, że art. 343 § 2 kc, dotyczący dozwolonej samopomocy, stanowi wyjątek od ogólnej reguły polegającej na zakazie wszelkiej samopomocy i z tego względu nie może być interpretowany rozszerzająco.

Natomiast na drogach wewnętrznych nieobjętych strefą zamieszkania ani strefą ruchu – i tylko na takich drogach – jest dopuszczalna samopomoc cywilna, polegająca w szczególności na niezwłocznym usunięciu poza chroniony teren pojazdu należącego do „intruza”, o ile służyłoby to zapewnieniu ochrony prawa posiadania, czyli przywróceniu stanu sprzed naruszenia. Chodzi tu przede wszystkim o podjęcie takiego działania wobec

⁷ Wyrok z dnia 27 maja 2009 r., sygn. akt VI ACa 1124/08

⁸ Aktualnie określa to art. 12 ust. 1 pkt. 17 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego oraz broni palnej (Dz. U. poz. 628, z późn. zm.).

⁹ Wyrok SN z dnia 27 marca 1968 r., sygn. Akt II CR 69/68 – RPEiE nr 1/1969. S. 373; www.arslege.pl/orzeczenie/12508/wyrok-sadu-najwyzszego-izba-cywilna-z-dnia-27-marca-1968-r-ii-cr-69-68/

pozostawionego na drodze pojazdu, który uniemożliwia lub znacznie utrudnia korzystanie z tej drogi, przykładowo: zastawiając wjazd, utrudniając manewrowanie innych pojazdów lub dostęp do nich, utrudniając lub blokując dojście do klatek schodowych lub pomieszczeń służących obsłudze terenu i mieszkańców.

7. Unieruchomienie pojazdu poprzez założenie blokady na koła w rzeczy samej stanowi uczynienie tegoż pojazdu niezdatnym do użytku, albowiem bez zdjęcia blokady korzystanie z pojazdu zgodnie z przeznaczeniem jest praktycznie niemożliwe.

Zagadnieniu temu w piśmiennictwie poświęca się sporo miejsca. M. Dąbrowska-Kardas i P. Kardas stwierdzają, że „uczynienie niezdatnym do użytku oznacza takie zachowanie, które nie będąc niszczeniem ani uszkodzeniem rzeczy uniemożliwia jej wykorzystanie zgodnie z właściwościami i przeznaczeniem.”¹⁰ Z kolei A. Marek słusznie zauważa, że przez uczynienie rzeczy niezdatną do użytku należy rozumieć „pozbawienie rzeczy właściwości użytkowych, jednakże bez istotnego naruszenia jej substancji (np. zatkanie przewodu doprowadzającego gaz, odcięcie zasilania lub wprowadzenie takich zmian, które uniemożliwiają pracę silnika, komputera czy innego urządzenia”¹¹. Podobnie pisze M. Kulik, stwierdzając, że „Uczynienie rzeczy niezdatną do użytku sprowadza się do wywołania niemożności używania jej zgodnie z przeznaczeniem, bez fizycznego naruszenia jej substancji. Chodzi zarówno o niezdatności rzeczy do użytku zgodnego z jej normalnym (typowym) przeznaczeniem, jak z przeznaczeniem, jakie nadał jej pokrzywdzony. Relevantne jest zarówno spowodowanie całkowitej, jak i częściowej bezużyteczności rzeczy...”¹².

Już chociażby wyżej przywołane, jedynie przykładowo¹³, poglądy świadczą o tym, że założenie blokady na koła pojazdu mieści się w zakresie pojęciowym czynienia niezdatnym do użytku. Podkreślić wypada, że zgodnie z art. 130a ust. 8 i 9 Prd straż gminna (miejska) lub Policja jest uprawniona do unieruchomienia pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu. Tak więc i w takim przypadku pojazd jest niezdatny do użytku, jednakże są to czynności mieszczące się w ustawowo nadanych tym podmiotom kompetencjach z zakresu kontroli ruchu drogowego, a więc pozbawione bezprawności.

W świetle powyższego, założenie blokady na koła przez porządkowego i usunięcie jej dopiero po wniesieniu opłaty jest niewątpliwie działaniem bezprawnym. Tym samym wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 124 § kw. albo przestępstwa z art. 288 § 1 lub 2 kk., których szczególnym przedmiotem ochrony jest własność i posiadanie rzeczy¹⁴. Znamieniem wartościującym jest tu wysokość wyrządzonej szkody, wynosząca ¼ minimalnego wynagrodzenia (aktualnie 420 zł), przy czym w grę wchodzi zarówno rzeczywisty uszczerbek (*damnum emergens*), jak i spodziewana, a utracona w wyniku bezprawnego działania korzyść (*lucrum cessans*)¹⁵.

W tym kontekście osoby nadzorujące parkowanie na drodze wewnętrznej, zakładając blokady na koła pojazdów w ramach swoich zawodowych obowiązków, w istocie bezprawnie uniemożliwiają swobodne korzystanie z pojazdu przez jego właściciela lub posiadacza. Prowadzi to do paradoksalnej sytuacji, w której chroniąc określone prawo posiadania – poprzez dopuszczenie się ekscesu w zakresie stosowania dozwolonej samopomocy w celu ochrony nadzorowanego terenu – sami naruszają cudze prawo posiadania.

¹⁰ Por. M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas (w:) A. Zoll (red.), A. Barczak-Oplustil, G. Bogdan, Z. Ćwiąkałski, M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Rodzyńkiewicz, M. Szewczyk, W. Wróbel, *Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278-363. Zakamycze 2006, LEX nr 22979*.

¹¹ A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz, LEX 2012, LEX nr 59985*.

¹² M. Kulik (w:) M. Mozgawa (red.), M. Budyn-Kulik, P. Kozłowska-Kalisz, M. Kulik, *Kodeks karny. Komentarz, LEX 2012, LEX nr 128871*.

¹³ Por. także M. Zbrojewska (w:) T. Grzegorzczak (red.), W. Jankowski, M. Zbrojewska, *Kodeks wykroczeń. Komentarz, LEX 2010, LEX nr 61129*; M. Kulik, *Z prawnokarnej problematyki graffiti*, artykuł, Prokuratura i Prawo, 2001 r. nr 2.

¹⁴ M. Kulik, *Przestępstwo i wykroczenie uszkodzenia rzeczy*, Oficyna Wydawnicza VERBA, Lublin 2005, s. 79 i n.

¹⁵ M. Kulik, tamże; M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, tamże.

Tym samym daje to policjantom podstawę do interwencji, zgodnie z ogólnymi zasadami postępowania wobec sprawców przestępstw lub wykroczeń, stosownie do charakteru czynu, a więc w tym przypadku – w zależności od wysokości wyrządzonej szkody. Dopuszczalna jest przy tym odpowiedzialność nie tylko za sprawstwo bezpośrednie, lecz również za inne formy czynu zabronionego, jak na przykład usiłowanie¹⁶.

Ponieważ zarówno wykroczenie z art. 124 kw., jak i przestępstwo z art. 288 kk. są ścigane na żądanie pokrzywdzonego (art. 124 § 3 kw. oraz art. 288 § 4 kk.), nie ma formalnych przeszkód, aby interweniujący policjanci informowali pokrzywdzonych o trybie postępowania.

Mając na uwadze, że szczególnie ważnym znamieniem wartościującym jest wysokość wyrządzonej szkody, istotne jest precyzyjne jej ustalenie w postępowaniu i wykazanie we wniosku o ukaranie lub akcie oskarżenia, z uwzględnieniem wszystkich składników, a więc zarówno szkody bezpośredniej wynikającej z wniesionej „regulaminowej” opłaty za usunięcie blokady, jak i ewentualnych korzyści utraconych przez pokrzywdzonego. Ważne jest również, aby we wniosku o ukaranie (akcie oskarżenia) wyeksponować bezprawność zakładania blokad na koła pojazdów przez osoby nadzorujące parkowanie na drogach wewnętrznych.

Szczególnym przypadkiem, który może zaistnieć w wyniku interwencji policjantów na żądanie właściciela (użytkownika) pojazdu, jest usunięcie blokady bez przyjęcia opłaty. Wówczas, w świetle art. 11 kw, można mówić o karalnym usiłowaniu popełnienia wykroczenia z art. 124 § 1, albowiem sprawca mając zamiar popełnienia czynu zabronionego bezpośrednio zmierzał do jego dokonania, do którego jednak nie doszło właśnie ze względu na wspomnianą interwencję. Wyznacznikiem wysokości szkody w takim przypadku będzie opłata przewidziana w „cenniku” zawartym np. w regulaminie korzystania z drogi (parkingu).

8. Mając na celu dążenie do wypracowania optymalnej praktyki i współpracy Policji oraz organów wymiaru sprawiedliwości, zarówno w skali lokalnej, jak i kraju, niezbędne jest wykorzystywanie środków odwoławczych w razie odmowy wszczęcia lub umorzenia postępowania w przedstawionych wyżej sprawach.
9. Niezależnie o przedstawionych rozważaniach należy zwrócić uwagę, że w przypadku gdy zadania w zakresie nadzoru nad porządkiem parkowania na drogach wewnętrznych (parkingach osiedlowych) wykonują pracownicy agencji ochrony, ocena prawidłowości ich postępowania podlega przepisom ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.).

W art. 36 określono uprawnienia pracownika ochrony, wśród których nie wyszczególniono możliwości stosowania środka służącego unieruchamianiu pojazdów. W tym kontekście nie jest wykluczona odpowiedzialność pracownika ochrony na podstawie art. 50 tej ustawy, kryminalizującego zachowanie pracownika ochrony polegające m.in. na przekroczeniu upoważnień przy wykonywaniu zadań, jeżeli doszło do naruszenia dóbr osobistych człowieka.

10. Odrębnym zagadnieniem jest przeprowadzenie w stosunku do kierującego pojazdem, który nieuprawniony wjechał na drogę wewnętrzną (parking osiedlowy) postępowania w sprawie o niestosowanie się do znaków drogowych, tj. o wykroczenie z art. 92 § 1 kw, a w konsekwencji – zastosowanie środków adekwatnych do naruszenia.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Prewencji i Ruchu Drogowego
Komendy Głównej Policji

podinsp. Rafał KOZŁOWSKI

wykonano w 1 egz.:
egz. nr. 1 – adresat (poczta elektroniczna) / a/a
opr./wyk. M. Wasiak tel. (72) 132 42

¹⁶ Patrz art. 11-13 w zw. z art. 124 § 2 Kw. oraz art. 13 i 18 Kk.